

T/6770/

módosító javaslat

Dr. Szili Katalin
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

A Hárszabály 94. §-ának (1) bekezdése, valamint 102. §-ának (1) bekezdése alapján a fémek begyűjtésével és értékesítésével összefüggő visszaélések visszaszorításáról szóló T/6770. számon benyújtott törvényjavaslathoz az alábbi

m ó d o s í t ó j a v a s l a t o t

terjesztem elő:

A törvényjavaslat 16. § (1)-(3) bekezdéseinek a következő módosítását javasolom:

16. §

(1) A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban Btk.) 316. § [(2)] (4) bekezdés[e] b) pontja a következő [e] 5. ponttal egészül ki:

[[2) A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, ha a lopást kisebb értékre, vagy a szabálysértési értékre elkövetett lopást]]

[/[(4) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a lopást nagyobb értékre,

b) a kisebb értékre elkövetett lopást]/

„[e] 5. nemesfémre, nemesfém ötvözetére, fémkereskedelmi engedélyköteles anyagra vagy fémkereskedelmi engedélyköteles anyag ötvözetére”

[követik el.]

(2) A Btk. 324. § [(2)] (3) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

[[A büntetés vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, ha]

„c) a rongálást szabálysértési értéket meg nem haladó nemesfémre, nemesfém ötvözetére, fémkereskedelmi engedélyköteles anyagra vagy fémkereskedelmi engedélyköteles anyag ötvözetére követi el.”

[követik el.]

/(3) Büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő az, aki/

„c) nemesfémre, nemesfém ötvözetére, fémkereskedelmi engedélyköteles anyagot vagy fémkereskedelmi engedélyköteles anyag ötvözetét kisebb kárt okozva”

/(rongál meg.)/

(3) A Btk. 326. § [(2)] (3) bekezdése [a következő c) ponttal egészül ki] helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, ha az orgazdaságot]

„c) szabálysértési értéket meg nem haladó nemesfémre, nemesfém ötvözetére, fémkereskedelmi engedélyköteles anyagra vagy fémkereskedelmi engedélyköteles anyag ötvözetére”

[követik el.]

„(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) az orgazdaságot

1. nagyobb értékre,

2. kulturális javak körébe tartozó tárgyra, vagy

b) a kisebb értéket meghaladó orgazdaságot nemesfémre, nemesfém ötvözetére, fémkereskedelmi engedélyköteles anyagra vagy fémkereskedelmi engedélyköteles anyag ötvözetére

követik el.”

Indokolás

A fémkereskedelmi engedélyköteles fémekre, a nemesfémekre, valamint az ezen fémek valamelyikét tartalmazó ötvözetekre elkövetett lopásnak, rongálásnak és orgazdaságnak – a törvényjavaslat 2. § a) pontjában rögzített fogalom meghatározás mellett – értékhatártól függetlenül bűncselekményként történő szankcionálása nem felel meg az arányosság követelményének, s a büntetőjog ultima ratio jellegének sem. Másfelől hatékonyabban segíti elő a törvényjavaslat által célzott társadalmi hatás elérését az eggyel magasabb szinten történő, vagyis a – hatályos szabályozás alapján is – már bűncselekményt megvalósító magatartáshoz kapcsolódó szigorítás.

Jelen módosító javaslat egyrészt a büntetőjog arányossági elvének érvényre juttatását célozza, másrészt pedig ahol valóban szükséges, ott a szigorúbb fellépés lehetőségének megteremtését kívánja megteremteni. A javaslatban foglalt módosítás az eredeti javaslattal ellentétben a lopás, a rongálás és az orgazdaság esetén a nemesfémre, nemesfém ötvözetére, fémkereskedelmi engedélyköteles anyagra vagy fémkereskedelmi engedélyköteles anyag ötvözetére történő elkövetést hasonlatossá teszi a kulturális javak körébe tartozó tárgyra elkövetett bűncselekmények minősítéséhez, a minősített esetek rendszerét tehát nem zavarja össze, nem alakítja át, csupán kiegészíti azt egy új társadalomra fokozottan veszélyes cselekménnyel.

A törvényjavaslat változatlan szöveggel történő elfogadása esetén a nemesfémre, nemesfém ötvözetére, fémkereskedelmi engedélyköteles anyagra vagy fémkereskedelmi engedélyköteles anyag ötvözetére – változatlan fogalommeghatározás mellett – akár egy forintos értékre (például egy darab szögre) elkövetett lopás vagy orgazdaság, illetve egy forintos kárt okozó rongálás esetén is bűncselekmény valósul meg, így az elkövető ellen büntetőeljárás indul. Másrészt a törvényjavaslat szövege alapján abban az esetben, ha a kisebb értékre elkövetett lopást vagy orgazdaságot, illetve kisebb kárt okozó rongálást nemesfémre, nemesfém ötvözetére, fémkereskedelmi engedélyköteles anyagra vagy fémkereskedelmi engedélyköteles anyag ötvözetére követik el, ugyancsak – a Btk. 316. § (2) bekezdésébe ütköző – lopás, rongálás vagy orgazdaság vétsége miatt állapítható meg az elkövető felelőssége.

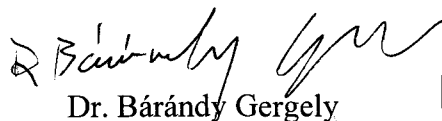
A fémkereskedelmi engedélyköteles anyag törvényjavaslat 2. § a) pontjában rögzített fogalmához képest szűkebb és egzaktabb fogalommeghatározás esetén a szabálysértési értékre elkövetett lopás, vagy orgazdaság, illetve a szabálysértési értéket meg nem haladó kárt okozó rongálás 16. § (1)-(3) bekezdései szerinti minősített eseteihez hasonló szabályozási megoldás megalapozott lehet, azonban a hatályos szabályozás alapján szabálysértést megvalósító lopásnak, rongálásnak, vagy orgazdaságnak a törvényjavaslat nyomán pusztán az elkövetés fenti tárgyára tekintettel a büntetőjog rendszerében történő értékelése nyilvánvalóan nem arányos a cselekmény súlyával, társadalomra veszélyességével és ellentétes a büntetőjog ultima ratio jellegével.

Az aránytalanságot fokozza az, ha a fenti magatartás jogkövetkezményeit tekintve semmiben nem különbözik a jelenleg is vétséget megvalósító kisebb értékre – de a szabálysértési értékre elkövetett lopásnak vagy orgazdaságnak, illetve a szabálysértési értéket meg nem haladó kárt okozó rongálásnak a törvényjavaslat által minősített eseteként rögzített elkövetési tárgyra – elkövetett lopás, rongálás vagy orgazdaság jogkövetkezményeitől. Másfelől abban az esetben, ha a lopás, rongálás vagy orgazdaság kisebb értékre valósul meg, vagyis önmagában az elkövetési érték folytán bűncselekménynek minősül, indokolt a nemesfémre, nemesfém ötvözetére, fémkereskedelmi engedélyköteles anyagra vagy fémkereskedelmi engedélyköteles anyag ötvözetére történő elkövetés minősített esetként történő szabályozása, ezzel a valóban büntetőjogi értékelést igénylő magatartások esetén a szigorúbb fellépés lehetőségének megteremtése.

A lopás, rongálás és az orgazdaság szabálysértési jog és büntetőjog keretei között differenciált szankciórendszerében tehát a szigorítás beépítésének megfelelő módja az, ha a kisebb értékre elkövetett lopás vagy orgazdaság, illetve kisebb kárt okozó rongálás minősített eseteként szabályozásra kerül a nemesfémre, nemesfém ötvözetére, fémkereskedelmi engedélyköteles anyagra vagy fémkereskedelmi engedélyköteles anyag ötvözetére történő elkövetés. A kisebb érték alsó határát jelentő 20.000,- Ft-os értékhatár alatt elkövetett lopást, rongálást, vagy orgazdaságot pedig továbbra is a szabálysértés rendszerében indokolt szankcionálni.

E megoldás a törvényjavaslat céljának, a fémek begyűjtésével és értékesítésével összefüggő visszaélések visszaszorításának megvalósításához hatékonyabb eszközrendszert biztosít, hiszen szigorúbb fellépést tesz lehetővé ott, ahol a büntetőjog beavatkozása indokolt, másfelől a büntetőjogi fellépést nem kívánó magatartásoknak továbbra is a szabálysértés rendszerében történő értékelésével nem alapít aránytalanul súlyos szankciót.

Budapest, 2008. november 25.

Dr. Bárándy Gergely
MSZP